

UNIwersytet Pedagogiczny
Im. Komisji Edukacji Narodowej
...SZKOŁA DOKTORSKA.....
 pieczęć jednostki organizacyjnej

OPIS PRZEDMIOTU
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
NA POZIOMIE 8 PRK

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Metodologia filozofii
Język wykładowy (polski i/lub angielski)	polski
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy) oraz imię i nazwisko prowadzącego (prowadzących)	Dr hab. Marzenna Jakubczak, prof. UP
rok akademicki/ nr semestru	2021/22, sem. 3
Liczba godzin dydaktycznych	30
Liczba punktów ECTS	
Warunki zaliczenia	Praca pisemna – robocza wersja artykułu naukowego przeznaczonego do publikacji w czasopiśmie punktowanym. Dwie ustne prezentacje podczas zajęć; indywidualna analiza przesłanek metodologicznych wybranej monografii lub artykułu; dyskusja na temat metod wykorzystanych przy opracowaniu własnych badań naukowych.
Sposób realizacji treści w przypadku studentów niepolskojęzycznych (jeśli językiem wykładowym jest wyłącznie język polski)	Nie dotyczy
Sposób weryfikacji efektów uczenia się w przypadku studentów niepolskojęzycznych (jeśli językiem wykładowym jest wyłącznie język polski)	Nie dotyczy
Treści realizowane podczas zajęć	
1. Czym jest metoda? Historia filozoficznej refleksji nad zagadnieniem metody, począwszy od Platona i Arystotelesa, a skończywszy na czasach najnowszych (trzy główne konteksty: logika, tj. metody indukcyjne lub aksjomatyczne; procedury naukowe, np. metody matematyczne lub eksperymentalne; tryby filozofowania, takie jak np. metoda kartezjańska lub fenomenologiczna itd.). Metoda jako sposób / użycie (ὁδός), logos / rozum / racja (λόγος), tryb / trop (τρόπος) i sztuka (τέχνη). 2. Czy istnieją specyficznie filozoficzne metody? Popularne typologizacje, np. Antoni Stępień: fenomenologiczne, logiczno-lingwistyczne, hermeneutyczne, ontologiczne, metafizyczne, transcendentalne, scjentyistyczne, a także St. Kamiński: bliskie naukowemu, swoiste, praxistyczne (filozofowanie jako pewne formy życia, tj. sposoby zachowania się, sposoby przeżywania wartości).	

3. Podstawy warsztatu pracy naukowej filozofa. Wskazówki dotyczące opracowania źródeł, kwerendy bibliotecznej, selekcji literatury przedmiotu, przygotowania abstraktu artykułu naukowego przeznaczonego do czasopisma, opracowanie struktury tekstu, ciągu argumentacji, odniesień polemicznych, przykładów ilustrujących, etc.
4. Konsekwentne świadome stosowanie metody badawczej, np. podejście indukcyjne / dedukcyjne. Inspiracje, aplikacje i uzasadnienia. Kryteria doboru metody w przypadku konkretnej problematyki badawczej (np. filozofia umysłu, kognitywistyka, egzystencjalizm, etyka środowiskowa, psychoanaliza, fenomenologia, feminizm, filozofia porównawcza, itd.).
5. Przegląd metod i przykłady ich zastosowania: metoda opisowa (omówienie struktury koncepcji i znaczenia elementów danej teorii); wyjaśniająca (prezentacja tez łącznie z ich uzasadnieniem i ilustrującymi przykładami / możliwą aplikacją); genetyczna (wykrywanie związków przyczynowych, historycznych i logicznych między poszczególnymi stanowiskami lub zagadnieniami).
6. Przegląd metod cd.: metoda heurystyczna (dążenie do zrozumienia natury badanego stanowiska, zjawiska lub problemu poprzez wykrywanie nieoczywistych związków między faktami / teoriami / poglądami różnych autorów).
7. Przegląd metod cd.: metoda analityczna (analiza teorii lub koncepcji z wykorzystaniem hipotez interpretacyjnych – skupienie się na argumentacji i kontrargumentacji, refutacja zarzutów wobec bronionej teorii, weryfikacja przyjmowanych przesłanek i wykrywanie założeń utajonych / przyjmowanych *implicit*); metoda ewolucyjna (uwypuklenie kierunku i charakteru zmian rozwojowych w obrębie wybranego nurtu teoretycznego, zagadnienia, teorii, idei, etc.).
8. Omówienie kwestii respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej, w tym problemu plagiatyzmu i autoplagiatyzmu.

Literatura

- Baggini J. and P.S. Fosl (2003). *The Philosopher's Toolkit. A Compendium of Philosophical Concepts and Methods*, Malden: Blackwell Publ.
- Bocheński J.M. (1988), *Współczesne metody myślenia*, Kraków: W drodze.
- Cappelen H.; T. Gendler; J. Hawthorne (eds.) (2016). *The Oxford Handbook of Philosophical Methodology*, Oxford - NY: Oxford University Press.
- D'Oro G. and S. Overgaard (eds.) (2017). *The Cambridge Companion to Philosophical Methodology*, Cambridge: CUP.
- Herbut J. (2004), *Elementy metodologii filozofii*, Lublin: KUL.
- Wallace M. and A. Wray (eds.) (2011), *Critical Reading and Writing for Postgraduates*, London: Sage.
- Williamson T. (2020). *Philosophical Method. A very short introduction*, Oxford: OUP.
- Zimmerman D. W. (2004), *Metaphysics after the Twentieth Century* in: *Oxford Studies in Metaphysics*, Oxford: OUP.

EFEKTY I WERYFIKACJA

Symbol	Opis efektu uczenia się w Szkole Doktorskiej*	Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu
W1	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek w zakresie filozofii, obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe	Ustna prezentacja i dyskusja w trakcie zajęć.
W2	zna i rozumie metodologię badań w zakresie filozofii	Indywidualna praca pisemna za zaliczenie.
U1	potrafi wykorzystywać w pracy badawczej wiedzę metodologiczną, a w szczególności definiować cel i przedmiot badań, formułować hipotezę badawczą, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie wyników badań	Praca pisemna.
U2	potrafi upowszechniać wyniki badań	Praca pisemna spełniająca formalne kryteria stawiane wobec publikacji naukowej.
U3	potrafi planować i realizować indywidualne przedsięwzięcie badawcze	Kwerenda i przygotowanie indywidualnej pracy pisemnej.
K1	jest gotów do krytycznej oceny dorobku filozofii oraz własnego wkładu w jej rozwój	Indywidualna praca pisemna zawierająca autorską tezę i odnoszącą się polemicznie do najnowszej literatury przedmiotu.
K2	jest gotów do podtrzymania i rozwijania etosu filozofii, w tym prowadzenia badań w sposób niezależny, respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej i twórczej	Dyskusja na temat przeczytanych lektur i odbytych badań. Prezentacja planu wypowiedzi pisemnej oraz abstraktu przygotowywanego artykułu.

* niepotrzebne efekty wykasować

8.11.2021

data

podpis prowadzącego (prowadzących) zajęcia w ramach przedmiotu

Dyrektor
Szkoly Doktorskiej

prof. Włodzisław Kolasa, prof. UP

data

podpis Dyrektora Szkoły Doktorskiej

